

Mājsaimniecībām paredzēts atbalsts energoresursu sadārdzinājuma segšanai

Otrdien, 5.septembrī, Ministru kabinets (MK) apstiprināja Klimata un enerģētikas ministrijas (KEM) izstrādāto likumprojektu “Energoapgādes izmaksu atbalsta likums”. Atbalstu nodrošinās energoresursu izmaksu kompensēšanai mājsaimniecībām ar zemu un vidēji zemu ienākumu līmeni situācijās, kad energoresursu cenas ir ārkārtēji augstas. Likumprojekts tiks iesniegts Saeimai tālākā lēmuma pieņemšanai.

Atbalsts tiks noteikts mērķēti - konkrētām mājsaimniecību grupām ar zemu un vidēji zemu ienākuma līmeni, proti, mājsaimniecībām kuru ikmēneša izdevumi uz vienu tās locekli par mājokli varētu veidot 30% no mājsaimniecības ienākumiem. Atbalstu nav plānots piemērot pastāvīgi - visā apkures sezonā, bet piešķirt situācijās, kad tiks konstatētas energoresursu cenas ārkārtējas pieaugums tirgū (biržā).

Apkures sezonas laikā šāda situācija var iestāties vienu vai vairākas reizes, vai arī pretēji - energoresursu cenas visā apkures sezonā var būt stabilas, kad atbalsta mehānisma iedarbināšana nav nepieciešama. Atbalstu uzsāks sniegt tikai tad, ja energoresursu tirgus cena pārsniegs

noteiktu cenu sliekšni, ko noteiks un apstiprinās MK. Pie MK noteikumu redakcijas, kas noteiks atbalsta piemērošanas nosacījumus un apmēru KEM šobrīd aktīvi strādā, lai jau drīzumā tos virzītu uz starpinstitutionu saskaņošanu.

Ministrs Raimonds Čudars: “Lai gan redzam, ka kopš šī gada pavasara energoresursu cenas ir stabilizējušās, mūsu mērķis ir savlaicīgi izstrādāt pēc iespējas automatizētu mērķēta atbalsta sistēmu, kura tiktu izmantota situācijā pie ārkārtēji augsta energoresursu cenu kāpuma. Likumprojekta mērķis ir mazināt negatīvo sociālekonomisko ietekmi uz iedzīvotāju labklājību, kas saistīti ar strauju energoresursu cenu kāpumu apkures sezonā. Aptuvenais mājstājniecību īpatsvars, kas varētu kvalificēties atbalstam, ir ap 40-50% mājstājniecību Latvijā.”

Energoresursu izmaksu kompensēšanas informācijas sistēma (EIKIS) automātiski noteiks mājstājniecības, kuras kvalificēsies atbalsta saņemšanai. Sistēma atlasīs datus par ienākumiem, pensijām/pabalstiem un dzīvesvietu no vairāku institutionu datu bāzēm – Valsts ieņēmuma dienesta (VID), Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA), Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP). Pie sistēmas ieviešanas strādā Būvniecības valsts kontroles birojs (BVKB).

“EIKIS administrēs BVKB. Sistēmas izveide ir ļoti būtisks solis, lai Latvijā ieviestu mērķtiecīgu atbalsta sistēmu. Sistēmai ir liels potenciāls, identificējot mājstājniecības ar zemu un vidēji zemu ienākumu līmeni, kas var kardināli mainīt atbalsta sistēmu Latvijā, padarot to par mērķtiecīgu un efektīvu,” norāda Būvniecības valsts kontroles biroja direktore Svetlana Mjakuškina.

Mājstājniecības ar zemiem un vidēji zemiem ienākumiem varēs saņemt atbalstu, ja lietotājs būs deklarējis vai reģistrējis adresē, kurā izmanto elektroenerģijas, dabasgāzes un siltumenerģijas pakalpojumu. Visu mājstājniecībā deklarēto vai reģistrēto personu ienākumi tiks summēti kopā. Kopējie ienākumi tiks dalīti uz konkrētajā mājstājniecībā deklarēto vai reģistrēto personu skaitu. Arī Ukrainas civiliedzīvotāji, kam Latvijā ir piešķirts pagaidu

aizsardzības statuss un kuri dzīvo norādītajā kontaktadresē, kvalificēsies atbalstam, ja tiks konstatēts, ka viņu ienākumu līmenis būs zems vai vidēji zems.

Atbalstu centralizētajiem risinājumiem (elektrība, kas netiek izmantota apkures vajadzībām, dabasgāze, centralizētā siltumenerģija) plānots sniegt automātiski, piemērojot to mājstājniecības rēķinā (atbalstu

pienākums sniegt elektroenerģijas, dabasgāzes un siltumapgādes komersantiem). Atbalstu decentralizētajam kurināmajam (malka, granulas, briķetes, dīzeļdegviela u.c.) administrēs pašvaldības.

Ja mājstaimniecībai ir spēkā esošs līgums ar dabasgāzes un elektroenerģijas tirgotāju, bet faktiski energoapgāde mājoklī nenotiek, atbalstu mājstaimniecība nevarēs saņemt.

KEM aicina, pirmkārt, deklarēties tur, kur ikdienā dzīvo un patērē elektroenerģiju, dabasgāzi un siltumenerģiju. Vienlaikus pārbaudīt vai dzīvesvietā nav deklarētas “nepiederošas” (svešas) personas. Otrkārt, pārbaudīt, vai deklarētā dzīvesvietas adrese ir reģistrēta Adrešu reģistrā.

- Kā veikt dzīvesvietas deklarēšanu – meklē atbildes šeit!
- Lai izdeklarētu nepiederošu personu no sava īpašuma, ar iesniegumu par deklarēto ziņu anulēšanu, jāvēršas pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas adrese.
- Pārbaudi – vai adrese ir reģistrēta Adrešu reģistrā (kreisajā pusē – Valsts adrešu reģistrs – Meklēt adresi): <https://www.kadastrs.lv/>.

Plašāka informācija: Valsts atbalsts 2023/2024.gada apkures sezonai.

MĒRĶĒTS VALSTS ATBALSTS ENERGORESURSU IZMAKSU KOMPENSĀCIJAI

ATBALSTS ATTIECAS UZ:

MĀJSAIMNIECĪBĀM ar zemu un vidēji zemu ienākumu līmeni (pēc nodokļu nomaksas) *

ENERGORESURSU IZMAKSU KOMPENSĒŠANAS SISTĒMA (EIKIS) AUTOMĀTISKI:

nosaka mājtsaimniecības, kuras kvalificējas atbalstam, summējot visu mājtsaimniecībā deklarēto vai reģistrēto personu ienākumus. Kopējie ienākumi tiks dalīti uz konkrētajā mājtsaimniecībā deklarēto vai reģistrēto personu skaitu.

ATBALSTU PIEŠĶIR:

1. Iedzīvotājiem, kuriem ir deklarēta vai reģistrēta adrese Latvijā
2. Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem Latvijā ir piešķirts pagaidu aizsardzības statuss un, kuriem ir norādīta kontaktadrese.

EIKIS sistēma atlasa datus par ienākumiem, pensijām/pabalstiem un dzīvesvietu no:

- Valsts ienākuma dienesta (VID)
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA)
- Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datubāzēm

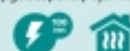
ATBALSTS ATTIECAS:

Uz **elektrību, dabasgāzi, siltumenerģiju** un **decentralizēto kurināmo** (maīka, granulas, briķetes u.c.)

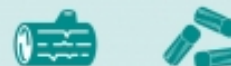
ATBALSTU RĒKINĀ AUTOMĀTISKI IETVER PAR:

Elektrības (pirmajām patēriņtajām 100 kWh), dabasgāzes un centralizētās siltumapgādes pakalpojumu

ATBALSTU NEPIEŠĶIR AUTOMĀTISKI PAR:

Decentralizēto kurināmo (maīka, granulas u.c.) un elektrību, kas patērēta apkures vajadzībām – iedzīvotāji vērtas ar iesniegtu pašvaldībā

ATBALSTS PIEEJAMS TIKAI TAD

Ja tirgū elektrības, dabasgāzes, siltumenerģijas cena pārsniedz noteiktus cenu griestus (**griesti tiks noteikti MK noteikumos**)**

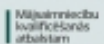

NESKAIDRĪBU GADĪJUMĀ:

Atbalsta mērķneses
Atbalsta nosaukumi
Atbalsta piešķiršanas kritēriji

**KLIMATA UN ENERĢĒTIKAS
MINISTRIJA**
pasalibem.gov.lv
+371 63007329

**RŪPNIECĪBAS VALSTS
KONTROLES BIROJS**
pasalibem.gov.lv
67013375; 66206992; 67013369; 67013312
(ja ir šaubas, kād atbalstu saņemt)

VALSTS ZEMES DIENESTS
infovald.gov.lv
67038800

Klimata un enerģētikas ministrija

Rūpniecības valsts kontroles birojs

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Valsts zemes dienests

*Iedzīvotāji tiek iekļauti līdz kuram piešķirams atbalsts būs definēts MK noteikumos